

Bibliografický záznam

STEJSKAL, Libor. 2013. *Bezpečnost a občané v 21. století: Strukturace a integrace dobrovolných občanských rolí při zajišťování bezpečnosti*. Praha. Dizertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd.

Shrnutí

Práce se věnuje komplexu dobrovolných občanských rolí a činností při zajišťování bezpečnosti. Vychází z premisy, že různorodé činnosti, obvykle definované a popisované zcela odděleně, mají řadu společných znaků a především že jsou jedním logickým celkem, pokud na bezpečnost našich společností nahlížíme optikou komplexního, širokého pojetí, kde ztrácí relevanci stará resortní dělení na vnitřní a vnější, vojenskou a nevojenskou, a v němž už bezpečnost státu nemá přednost před bezpečností lidí. Dále jsou mapovány a popsány různé činnosti a projevy těchto občanských rolí, a to v jejich rozčlenění do čtyř hlavních sfér (obraně-vojenské, pořádkově-policejní, záchranářsko-humanitárně-hasičské a sféry individuální připravenosti). Dobrovolné občanské zapojení zahrnuje jednak praktický výkon při operativním zajišťování bezpečnosti jako veřejné služby a přípravu k němu, jednak občanskou participaci na politice a řízení veřejného bezpečnostního sektoru. Následně je navržen syntetizující model, který prostřednictvím těchto čtyř sfér a dalších dimenzí a modalit umožňuje analyzovat tuto občanskou dobrovolnou participaci v bezpečnostním systému kterékoli země. Poslední částí je návrh integrujícího přístupu k těmto dobrovolným občanským rolím a činnostem pro bezpečnostní systém České republiky.

Summary

The dissertation focuses on a complex of voluntary citizen roles and activities in security provision. It is assumed that various security-related civic activities – usually defined and described quite disparately – include certain common features, and that they actually belong into a coherent framework when the security of our societies is conceived within the extended, comprehensive security concept, where the traditional resort-like external/internal and military/non-military cleavages became obsolete, and where the state-centric national security has no primacy over the people-centred human security. Variety of activities and phenomena within these civic roles is explored and described, deploying a set of four

distinctive spheres (defence / military; law & order / policing; fire fighting / rescue / emergency / humanitarian aid; and individual all-hazard preparedness). The voluntary citizen participation includes both practical performance in operational providing of security as a public service plus the education/training for the performance, and the citizen participation in public security sector policy and management. Then a synthesizing model is designed, employing four spheres and a set of dimensions and modalities that enables to analyse the citizen voluntary participation in any national security system. The last part develops an integrating policy approach to these voluntary civic roles and activities for the security system of the Czech Republic.

Klíčová slova

Bezpečnost; občané; dobrovolnictví; participace; obrana; zálohy; milice; domobrana; vymáhání práva; community policing; neformální policing; sousedské hlídky; hasiči; záchranáři; humanitární pomoc; civilní ochrana; nouzová a krizová připravenost.

Keywords

Security; citizens; volunteering; participation; defence; reserves; militia; home guard; law enforcement; community policing; informal policing; neighbourhood watch; fire fighters; rescue; humanitarian aid; civil protection; emergency and crisis preparedness.